

ДИРИГЕНТЪТ БОРИС СПАСОВ

Японците ни учат как се ходи на опера

■ За два месеца музикантът два пъти пътува до Токио

Елиана Митова

В рамките на два месеца диригентът от Софийската опера Борис Спасов лети два пъти до Токио и обратно. Той дирижира шест спектакъла на "Турангот" по време на триумфалното турне на операта в Страната на изгряващото слънце. Едва кацнал на родна земя, Спасов отново се готви да пътува за Токио, тъй като има покана да дирижира два спектакъла на "Лебедово езеро" на прочутата балетна трупа на Кумику Очи.

Г-н Спасов, с балета на Кумику Очи работят най-големите световни диригенти. Как попаднахте и вие в полезрението на прочутата балерина?

- Имах шанса да дирижирам нейния гастрол в Софийската опера в балета "Дон Кихот". Кумику Очи наистина е световна балерина, с удивително присъствие на сцената. Съвместната ни работа ѝ допадна, затова миналата година тя ме покани да дирижирам балета "Корсар", постановка на нейната трупа, в артецентъра в Нагоя. Сега получавам втора покана, която е изключително съблазнителна! В "Лебедово езеро" танцуват най-добрите балетни артисти на трупата. Ще участва и прочутият оркестър Чу-Бу филхармония.

Преди броени дни се върнахте от Япония. Как прие тяхната публика спектаклите на Софийската опера?

Аз дирижирах "Турангот" в превъзходни модерни концертни зали, чудесно адаптирани за оперни спектакли - в Китакюшо, Ивакуни, Нагано - Ина, Такаматцу, Нишиномия и Токио - Тама. Възторжени аплаузи съпровождаха всяка поява на певците и

Борис Спасов

продължаваха, докато траеха поклоните. И двете постановки, с които Софийската опера гостува - "Турангот" и "Бал с маски", предизвикаха фурор. Страшно се хареса режисурата на Пламен Карталов! Целият състав се мобилизира, солисти, хор, оркестър работеха като часовников механизъм въпреки голямата умора. Забележително е, че залите бяха препълнени със зрители на различна възраст - много млади хора, както и възрастни любители на белкантилото.

Разбират ли японците от опера?

О, не ги подценявайте, те по нищо не отстъпват на европейците! Преди да отиде на оперен спектакъл, японецът гледа същото заглавие на DVD. Нарочно си го купува и спокойно си го гледа у дома. Тоест информацията се за това, което му предстои да види в театъра. И сравнява! Нас например ни сравняваха със спектаклите на Миланската скала и Виенската опера! Солистите ни бяха гледани под лупа, а гласовете им качества - съизмервани с тези на световните звезди! Затова оценката на японската публика е двойно по-ценна за нас!

Защо според вас младата японска публика харесва операта, а българската не?

Въпрос на възпитание! Още в училище младите хора се запознават с класическата музика. За тях е просто престижно да учат инструмент, дори без претенции за професионална изява. Освен това в Япония с пълна сила важи правилото "Битка за всеки зрител". За нашия гастрол в Япония разчитахме и на японска прима - прекрасната Шинобу Сато, добре позната и на софийските меломани. Тя е звезда със световен имидж, прочута дори в Италия. Преди нашето пристигане в Япония Шинобу Сато е обикаляла меломанските клубове и е разказвала за "Турангот" и "Бал с маски". Изпълнявала е арии от тези опери. Тоест извършила е известна просветителска дейност, за да спечели повече зрители. Тази практика е позната и в Западна Европа, крайно време е да дойде и у нас!

Не ми се вярва родна примadona да тръгне по читалищата и да агитира за опе-

рата?!

Защо не? Нашият оперен театър навършва 100 години. Първооснователите са работели при много тежки условия, в една гъсчена сграда насред София. Отоплявали са се с пушецо кюмбе! Били са готови на всичко, за да спечелят неколцина зрители за каузата на операта. Истинска борба се е разгоряла между интелектуалците, разделени на два лагера - "за" и "против" операта. После дойде времето на разцвета на оперното изкуство у нас - беше трудно да се намерят билети дори за редови спектакли на Софийската опера. Специално за ученици се организираха сутрешни представления в неделя.

Но при последните поколения връзката се скъса - сега за младата публика операта не представлява интерес. Смятат я за отживяла и скучна. Парадокс - в Япония младите харесват операта, у нас - не! Нима нашата младеж е по-глупава от японската!?

Мисля, че напоследък ние успяхме да пораздвигим нещата с Детската образователна програма, която успешно се осъществява в софийската опера.

Билетите за детските спектакли се продават месеци предварително. Това, изглежда, е добър знак за бъдещето на операта у нас?

- Много добър. Пламен Карталов, откакто стана директор, в операта настъпи оживление. Смаян съм как децата приемат детския вариант на "Вълшебната флейта", например! Ще го играем отново, а това ме изпълва с надежда за музикалното възпитание и духовното израстване на младите поколения.